

การสอบความรู้ชั้นปริญญาตรี

กลุ่ม รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์
อ.ดร.กิตติวัฒน์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2558
วิชาบังคับ ชั้นปีที่ 4 ภาคบัณฑิต
วันอาทิตย์ที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

ข้อ 1-3 ใช้สมุดสี่เล่ม
ข้อ 4-5 ใช้สมุดสี่เหลือง

Sec. 990001

.....

ลักษณะวิชา น.491 กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล

คำสั่ง การสอบเป็นการสอบแบบ Open-Book จึงอนุญาตให้นำเอกสารทุกชนิดเข้ามาได้ในห้องสอบ แต่ห้ามนักศึกษาปรึกษากันหรือส่งเอกสารให้กัน

ข้อ 1 ปรากฏข้อเท็จจริง¹ ว่า นางเพ็ญศรี ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายไทยกับนายโทนี่ ณ จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย ใน พ.ศ. 2550 และบุคคลทั้งสองมีบุตรสาวด้วยกัน 1 คน ซึ่งมีชื่อว่า “เด็กหญิงแอนเจลينا” ซึ่งเกิด ณ โรงพยาบาลพญาไท 2 กทม. ประเทศไทย เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2552

เราพบอีกว่า ในขณะที่จดทะเบียนสมรสกันนั้น นางเพ็ญศรีมีสถานะคนสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎรของประเทศไทย ในขณะที่นายโทนี่มีสถานะคนสัญชาติอเมริกันในทะเบียนราษฎรอเมริกัน และมีสถานะเป็นคนต่างด้าวสัญชาติอเมริกันในทะเบียนบ้านประเภทคนอยู่ชั่วคราว (ท.ร.13) ในทะเบียนราษฎรไทย ส่วนเด็กหญิงแอนเจลيناได้รับการแจ้งการเกิดในทะเบียนราษฎรไทยในสถานะคนสัญชาติไทย อันทำให้เธอได้รับการบันทึกรายการสถานะบุคคลในทะเบียนบ้านประเภทคนอยู่ถาวร (ท.ร.14) ในทะเบียนราษฎรไทยในสถานะคนสัญชาติไทย แต่ยังไม่ได้มีการแจ้งการเกิดของเด็กหญิงผู้นี้ในทะเบียนราษฎรอเมริกัน อนึ่ง กฎหมายอเมริกันไม่ห้ามการถือสองสัญชาติ

นางเพ็ญศรีไม่เคยร้องใช้สิทธิในสัญชาติอเมริกันโดยการสมรสกับชายสัญชาติอเมริกัน และไม่เคยร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎรอเมริกัน เธอไม่เคยเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกาแต่อย่างใด

ส่วนนายโทนี่ทำงานเป็นลูกจ้างของบริษัท AIM ซึ่งเป็นบริษัทตามกฎหมายอเมริกัน ซึ่งเข้ามาลงทุนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทดังกล่าวเข้ามาตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาคในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ.2530 นายโทนี่ถูกส่งมาทำงานในสำนักงานนี้ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 จนถึงปัจจุบัน

ในราว พ.ศ. 2556 นางเพ็ญศรีและนายโทนี่เริ่มมีปากเสียงกัน จนแยกกันอยู่ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 แต่ยังมีได้จดทะเบียนหย่าจากกัน

ในต้นเดือนมีนาคม พ.ศ.2559 นางเพ็ญศรีร้องขอมายังโครงการบางกอกคลินิก คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อขอความเห็นทางกฎหมาย เนื่องจากเธอมีความต้องการจัดการปัญหาครอบครัวกับนายโทนี่หลายประการ กล่าวคือ (1) เธอประสงค์จะขอหย่าขาดจากนายโทนี่ (2) เธอต้องการให้นายโทนี่จ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรจนกว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะ รวมถึง (3) เธอต้องการให้นายโทนี่ดำเนินการทำหนังสือเดินทางอเมริกันให้แก่บุตร เพื่อที่บุตรจะมีเอกสารแสดงความเป็นคนสัญชาติอเมริกัน

โดยหลักกฎหมาย...

¹ เป็นข้อเท็จจริงที่สร้างขึ้นจากเรื่องจริงที่หารือเข้ามาโดยประชาชนเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2559 ยังโครงการบางกอกคลินิก คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การสอบความรู้ชั้นปริญญาตรี

กลุ่ม รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์
อ.ดร.กิตติวัฒน์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2558
วิชาบังคับ ชั้นปีที่ 4 ภาคบัณฑิต
วันอาทิตย์ที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2559

ข้อ 1-3 ใช้สมุดสี่เล่ม
ข้อ 4-5 ใช้สมุดสี่เหลือง

Sec. 990001

.....

ลักษณะวิชา น.491 กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล

คำสั่ง การสอบเป็นการสอบแบบ Open-Book จึงอนุญาตให้นำเอกสารทุกชนิดเข้ามาได้ในห้องสอบ แต่ห้ามนักศึกษาปรึกษากันหรือส่งเอกสารให้กัน

ข้อ 1 ปรากฏข้อเท็จจริง¹ ว่า นางเพ็ญศรี ได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมายไทยกับนายโทนี่ ณ จังหวัดชลบุรี ประเทศไทย ใน พ.ศ. 2550 และบุคคลทั้งสองมีบุตรสาวด้วยกัน 1 คน ซึ่งมีชื่อว่า “เด็กหญิงแอนเจลินา” ซึ่งเกิด ณ โรงพยาบาลพญาไท 2 กทม. ประเทศไทย เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2552

เราพบอีกว่า ในขณะที่จดทะเบียนสมรสกันนั้น นางเพ็ญศรีมีสถานะคนสัญชาติไทยในทะเบียนราษฎรของประเทศไทย ในขณะที่นายโทนี่มีสถานะคนสัญชาติอเมริกันในทะเบียนราษฎรอเมริกัน และมีสถานะเป็นคนต่างด้าวสัญชาติอเมริกันในทะเบียนบ้านประเภทคนอยู่ชั่วคราว (ท.ร.13) ในทะเบียนราษฎรไทย ส่วนเด็กหญิงแอนเจลินาได้รับการแจ้งการเกิดในทะเบียนราษฎรไทยในสถานะคนสัญชาติไทย อันทำให้เธอได้รับการบันทึกรายการสถานะบุคคลในทะเบียนบ้านประเภทคนอยู่ถาวร (ท.ร.14) ในทะเบียนราษฎรไทยในสถานะคนสัญชาติไทย แต่ยังไม่ได้มีการแจ้งการเกิดของเด็กหญิงผู้นี้ในทะเบียนราษฎรอเมริกัน อนึ่ง กฎหมายอเมริกันไม่ห้ามการถือสองสัญชาติ

นางเพ็ญศรีไม่เคยร้องใช้สิทธิในสัญชาติอเมริกันโดยการสมรสกับชายสัญชาติอเมริกัน และไม่เคยร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนราษฎรอเมริกัน เธอไม่เคยเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกาแต่อย่างใด

ส่วนนายโทนี่ทำงานเป็นลูกจ้างของบริษัท AIM ซึ่งเป็นบริษัทตามกฎหมายอเมริกัน ซึ่งเข้ามาลงทุนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทดังกล่าวเข้ามาตั้งสำนักงานส่วนภูมิภาคในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ.2530 นายโทนี่ถูกส่งมาทำงานในสำนักงานนี้ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 จนถึงปัจจุบัน

ในราว พ.ศ. 2556 นางเพ็ญศรีและนายโทนี่เริ่มมีปากเสียงกัน จนแยกกันอยู่ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 แต่ยังมีได้จดทะเบียนหย่าจากกัน

ในต้นเดือนมีนาคม พ.ศ.2559 นางเพ็ญศรีร้องขอมายังโครงการบางกอกคลินิก คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพื่อขอความเห็นทางกฎหมาย เนื่องจากเธอมีความต้องการจัดการปัญหาครอบครัวกับนายโทนี่หลายประการ กล่าวคือ (1) เธอประสงค์จะขอหย่าขาดจากนายโทนี่ (2) เธอต้องการให้นายโทนี่จ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรจนกว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะ รวมถึง (3) เธอต้องการให้นายโทนี่ดำเนินการทำหนังสือเดินทางอเมริกันให้แก่บุตร เพื่อที่บุตรจะมีเอกสารแสดงความเป็นคนสัญชาติอเมริกัน

โดยหลักกฎหมาย...

¹ เป็นข้อเท็จจริงที่สร้างขึ้นจากเรื่องจริงที่หารือเข้ามาโดยประชาชนเมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ.2559 ยังโครงการบางกอกคลินิก คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ถามว่า รัฐใดบ้างที่มีสถานะเป็นรัฐเจ้าของตัวบุคคลของเด็กหญิงแอนเจลินา เพราะเหตุใด

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีส้ม

ข้อ 2 สืบเนื่องจากข้อเท็จจริงในข้อ 1

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ถามว่า จะต้องใช้กฎหมายใดบ้างกำหนดสิทธิในสัญชาติอเมริกันของเด็กหญิงแอนเจลินา เพราะเหตุใด และด้วยข้อกฎหมายใดในกฎหมายดังกล่าว เธอจะมีสิทธิในสัญชาติอเมริกันได้หรือไม่ เพราะเหตุใด อย่างไร

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีส้ม

ข้อ 3 สืบเนื่องจากข้อเท็จจริงในข้อ 1

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ถามว่า ในระหว่างที่เด็กหญิงแอนเจลินายังมิได้รับการรับรองสถานะคนสัญชาติอเมริกันในทะเบียนราษฎรของสหรัฐอเมริกา จะต้องใช้กฎหมายใดบ้างกำหนดสิทธิเข้าประเทศสหรัฐอเมริกาของเด็กหญิงแอนเจลินา เพราะเหตุใด เธอจะต้องร้องขอวีซ่าเพื่อการเดินทางเข้าประเทศสหรัฐอเมริกาหรือไม่ เพราะเหตุใด อย่างไร

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีส้ม

ข้อ 4 นางสาวไชน่า นักธุรกิจสาวสัญชาติจีน มีภูมิลำเนาและสถานประกอบธุรกิจอยู่ที่ประเทศจีน ติดต่อกู้ยืมเงินจาก นายสยาม เศรษฐีหนุ่มสัญชาติไทย มีภูมิลำเนาอยู่ที่ประเทศไทย จำนวน 60 ล้านบาท โดยทำสัญญากู้ยืมเงินที่ประเทศจีนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรภาษาอังกฤษ ลงลายมือชื่อของนางสาวไชน่าเพียงฝ่ายเดียว ในสัญญากำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นเกี่ยวเนื่องด้วยสัญญานี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสามารถของคู่สัญญา แบบของสัญญา ความรับผิดทางสัญญา หรือเรื่องอื่นๆ ก็ให้กฎหมายของประเทศไทยเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเท่านั้น

เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ตามสัญญา นางสาวไชน่ากลับปฏิเสธไม่ยอมคืนเงิน นายสยามจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลไทยเรียกร้องให้นางสาวไชน่าชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินพร้อมดอกเบี้ย นางสาวไชน่าให้การต่อสู้ว่าขณะทำสัญญานางสาวไชน่ามีอายุเพียง 18 ปีเศษ ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายไทย ทั้งสัญญานี้ทำขึ้นเป็นภาษาอังกฤษไม่ถูกต้องตามแบบของกฎหมายไทย สัญญานี้จึงไม่อาจมีผลบังคับให้นางสาวไชน่าต้องรับผิดตามสัญญาไม่ว่าจะในส่วนต้นเงินหรือดอกเบี้ย

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ศาลไทยจะต้องแยกพิจารณาแต่ละปัญหาในคดีนี้ อย่างไร และจะต้องนำกฎหมายใดของประเทศใดมาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดี

หมายเหตุ กฎหมายขัดกันของประเทศจีนกำหนดให้ความสามารถของบุคคลเป็นไปตามกฎหมายของประเทศอันบุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่เป็นปกติ แบบของสัญญาให้เป็นไปตามกฎหมายแห่งถิ่นที่สัญญานั้นได้ทำขึ้น ในส่วนกฎหมายแห่งกำหนดให้บุคคลบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ และสัญญากู้ยืมเงินต้องทำตามแบบโดยการทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีเหลือง

ข้อ 5 จากข้อเท็จจริงในข้อ 4 การพิจารณาในศาลไทยได้ดำเนินไปจนกระทั่งศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ นางสาวไชน่าชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาให้แก่ นายสยาม หากข้อเท็จจริงปรากฏต่อไปว่า นางสาวไชน่าไม่มีทรัพย์สินในประเทศไทยเพียงพอที่จะนำมาชำระหนี้ดังกล่าว นายสยามจึงมาปรึกษาท่านในฐานะ ทนายความผู้เชี่ยวชาญด้านคดีเอกชนระหว่างประเทศว่าจะสามารถนำคำพิพากษาของศาลไทยนี้ไปบังคับ ในประเทศจีนได้หรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

ทั้งนี้ ให้สันนิษฐานว่ากฎหมายของประเทศจีนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เป็นไปในทำนองเดียวกันกับกฎหมาย และแนวทางของศาลไทย

(20 คะแนน) ใช้สมุดสีเหลือง

หมายเหตุ	1. สอบเวลา 13.00 – 16.00 น.
2. ห้ามเขียนชื่อในสมุดคำตอบ |
|----------|--|